

Hva er BrukerPlan?

BrukerPlan kan brukes til kartlegging, kvalitetssikring, utvikling og planlegging av tjenester. Verktøyet dokumenterer og synliggjør omfang og karakter av rusmiddelmissbruk blant brukere av kommunens tjenester. Kartleggingen dokumenterer det tilbudet som brukere får pr. dato, også forventet etterspørsel, og gir grunnlag til å prioritere mellom grupper og typer av tilbud. Når en kommune har kartlagt flere ganger, synliggjøres utviklingstrekk tydeligere; i omfanget og karakteren av problemet, utviklingen i tilbud for alle brukere, for utvalgte brukergrupper eller for enkeltbrukere. Kartleggingen er mye brukt som datagrunnlag i kommunale ruspolitiske handlingsplaner og som informasjonskilde for sentrale myndigheter.

Hvem og hva blir kartlagt?

De som kartlegges er innbyggere i kommunen som mottar tjenester fra kommunens helse, omsorgs- og/eller velferdstjenester, og som blir vurdert av fagpersoner i vedkommende tjenester til å ha en rusmiddelproblematikk. Det er gitt konsesjon til å kartlegge brukere fra 16 år, samt kan gjøres egne avtaler mht. kartlegging av brukere med psykisk lidelse uten rusproblematikk. Opplysninger om kjønn, alder og om brukeren har omsorg/samvær med barn kartlegges. Funksjonsnivået på åtte områder kartlegges på en tredelt skala som angir alvorlighetsgraden. I tillegg kartlegges også bruk av tjenester, både kommunale og ikke-kommunale, og forventet etterspørsel etter tjenester.

Hvem kartlegger?

Alle ansatte i kommunale instanser, som er i kontakt med personer med rusrelaterte problemer, kan i utgangspunktet kartlegge; NAV, spesielle rusverntjenester i kommunen, tjenester innen kommunalt psykisk helsevern, boligjenester, barneverntjenester, pleie- og omsorgstjenester og fastleger. Desto flere instanser som er med, desto bedre og dekkende blir kartleggingen. Det viktigste er imidlertid å komme i gang. Det er fagpersonalet som kartlegger og det er fagpersonalets kunnskap og vurderinger som legges til grunn for kartleggingen.

Hvordan foregår kartleggingen?

Kartleggingen foregår via godkjent internettløsning. Dataene mottas av Helse Stavanger som har fått konsesjonen til å samle inn og analysere data. KoRus-Nord og Helse Stavanger samarbeider om å gi kommunene den nødvendige opplæring og støtte for å kunne ta verktøyet i bruk. Aktuelle fagpersoner i de kommunene som ønsker å ta i bruk BrukerPlan, samles til en fem timers informasjons- og opplæringsdag. Alle deltakende kommuner innen samme fylket gjennomfører kartleggingen i den samme tidsperioden. Kartleggingen gjennomføres en gang pr. år. Instansene og fagpersoner avtaler hvem som skal kartlegge "felles" brukere for å unngå dobbeltarbeid. Alle instanser kartlegger de brukerne de mener de er alene om. Et eget system luker ut dobbeltregistreringer.

Hva koster det kommunene?

Selve verktøyet er gratis. Den nødvendige faglige og tekniske støtten koster heller ingenting. Reisekostnader i forbindelse med opplæringsdag og seminardagen dekkes av de deltakende kommunene. Den største kostnaden er knyttet til selve tidsbruken når man kartlegger. Pr. kartlegger må beregnes ett dagsverk til opplæring, noen minutter pr bruker til selve kartleggingen og ett dagsverk til samling med presentasjon av resultater og annet fagstoff. Kommunens kontaktperson må påregne et par dager til selve kartleggingen.

Elisabeth Nordmo og Liv Salen, Kompetansesenter Rus Nord-Norge

